

Inledning

Centerpartiets vision för Nyköping 2030 har fortsatt varit ledande i vårt budgetarbete. Vi vill fortsätta verka för att göra hela Nyköpings kommun än mer attraktivt att leva, verka och bo i.

Arbetet med att hålla ihop hela kommunen genom utveckling av centralorten, kommunens tätorter likväl som landsbygden ligger som grund för alla de förslag vi väljer att satsa på.

Budgeten för 2025 presenteras i förhållande till den styrande majoritetens förslag till budget med följande satsningar från Centerpartiet Nyköping.

En stark utbildningskedja hela vägen från förskola till högskola är en grundsten för oss och det måste gälla i hela kommunen. Vi prioriterar därför en satsning på alla kommunens grundskolor, oavsett huvudman, genom att föreslå utökad elevpeng. Skolan spelar en avgörande roll för barnens framtidstro och en fullföljd skolgång är ett effektivt botemedel mot utanförskap och kriminalitet.

Den högre utbildningen, som sker inom väggarna hos Campus Nyköping, ges resurser för att tillsätta en samordningstjänst. Detta skapar förutsättningar att fortsätta det arbete som skett inom projektet Akademiskt Nav och Accelerator. Med det tekniska basåret (äntligen) på plats bör nästa steg tas för att ge möjligheter till vidare utbildning i fler områden och ämnen.

Fortsatt förenklingar och förbättringar inom kommunens arbete med tillstånd, tillsyn, bygglov och upphandling bör skyndsamt utredas. Att fortsatt utgå från att indexeringshöjningar slentrianmässigt får ske måste förändras och avgiftshöjningar som påverkar våra medborgare och näringsidkare måste alltid vara väl grundade. Vidare bör kommunens arbete med upphandlingar förbättras dels för att säkerställa att våra lokala företag ska kunna delta i så stor utsträckning som möjligt, dels att de budgetkalkyler som ligger till grund för beslut är så bra som möjligt.

Den våldsutveckling som skett i Nyköping måste brytas. Kommunens ansvar sträcker sig framförallt till det förebyggande arbetet med att få så få som möjligt att välja den kriminella vägen i livet. För de ungdomar som kan vara på väg in i, eller i början av, en kriminell bana kan ungdomsstödjare spela en avgörande roll. Genom att vi som samhälle visar vårt stöd genom att satsa på vuxna resurser skapas förtroende och negativa spiraler bryts genom den länk som Ungdomsstödjare skapar tillsammans med skola, föräldrar, polisen och inte minst ungdomar.

Omsorgen för äldre i behov av stöd eller vård måste bli bättre. Alltför låg kvalitet hålls samtidigt som larmen om slutkörda medarbetare hörs allt oftare. Detta samtidigt som kommunen egen utförare, Division Social Omsorg, år efter år inte lyckas hålla sin budget. Därför väljer vi att satsa extra på en höjning av ersättningen till alla utförare av hemtjänst dels för att se en ökad kvalitet, dels för att säkerställa en god hemtjänst i hela vår kommun.

Torbjörn Olsson,

Gruppledare Centerpartiet Nyköping

Styrning och ledning

Att allt arbete i hela kommunens verksamhet har ambitionen att värna varje skattekrona och maximera dess effekt för våra invånare måste vara styrande i allt vi gör. Det måste gälla såväl för den politiska organisationen som den kommunala driften av verksamhet.

Den nya styrmodell som beslutades under det förra styret, och där Centerpartiet var drivande, bör implementeras och tillämpas fullt ut. Att komma till rätta med att alltför få av de mål, satta av Kommunstyrelse, Kommunfullmäktige eller Nämnder, nås bör prioriteras.

Problematiken med att motioner inte behandlas skyndsamt eller i vissa fall inte alls på flera år måste upphöra. En grundbult i vår demokrati är att förslag även från oppositionen behandlas och debatteras i kommunens högst beslutande organ, Kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen bör fortsatt ges möjlighet att driva de stora, men så viktiga, infrastrukturprojekt som redan är beslutade utifrån Nyköpings bästa. Resecentrum och Ostlänken är och kommer att vara framtiden för vår kommun och dess attraktivitet som en kommun att bo, verka och leva i.

Vidare måste Kommunstyrelsen, som leder kommunens löpande verksamhet, på allvar ta tag i de fall av underfinansiering revisionen funnit. Detta kopplar vi till att ytterligare fokus bör läggas på att möta den alltför höga nivån av sjukfrånvaro, såväl den korta som den långa, som finns i kommunens verksamhet.

De hållbarhetsprogram som tagit fram, i vissa fall i kombination med policys, måste få en än tydligare roll i hur vi styr vår kommunala organisation. Tydligare måltal kopplat till exempelvis klimatpåverkan och närproducerad mat måste tas fram för att visa att kommunen menar allvar med de program som beslutats.

Taxor och avgifter som beslutas bör i alla beslutsunderlag tydligare visa varför höjningar sker i form av kalkyler och beräkningar. Att fortsätta slentrianhöga genom indexeringar bör endast ske när det finns fog för detta genom exempelvis lagkrav. När det finns möjlighet att sänka taxor eller avgifter bör detta alltid ske.

En utredning gällande kommunens upphandlingsförmåga bör tillsättas. Alltför många projekt hamnar kostnadsmissigt för högt i jämförelse med det politiska ursprungsbeslutet.

Trygghet och förebyggande arbete mot våld och utanförskap måste fortsatt vara prioriterat kommunens verksamheter.

Barn- och ungdomsnämnden

Alla barn ska ha en trygg skolmiljö, från dag ett i förskolan till examensdagen i gymnasiet. Det lägger grunden för att ge alla ungdomar chans till utbildning och yrkesval där var och en får möjlighet att utvecklas från sina egna förutsättningar. För att nå dit krävs ett attraktivt skolutbud över hela kommunen, med både kommunala och fristående huvudmän. Ett system för önskat skolval, där alla elever och deras vårdnadshavare ges möjlighet att aktivt påverka och önska den mest lämpliga skolan för sina önskemål och behov skapar förutsättningar för en elevsammansättning som mer liknar det svenska samhället i stort och därmed gynnar en naturlig integration.

Alla barn ska få möjlighet att lyckas i skolan utifrån sina egna förutsättningar. Särskilda insatser och resurser ska finnas för att i samverkan mellan hemmet och skolan ge stöd till elever som har hög frånvaro. För att främja elevernas hälsa och välbefinnande är rörelse och fysisk aktivitet viktiga inslag under skoldagen.

Skolmatens betydelse för elevernas välmående och prestationer är avgörande. Där förutsättningar finns, produceras skolmaten i skolans eget tillagningskök och leverantörer av lokala råvaror ska inkluderas vid upphandling.

Centerpartiet arbetar för och prioriterar:

Alla barn från 3 års ålder, erbjuds aktivt en förskoleplats genom uppsökande verksamhet.

Tiden i förskolan när föräldern är hemma och är föräldraledig ska successivt öka från dagens 3 timmar per dag, under mandatperioden.

Förskolor med olika pedagogiska inriktningar och huvudmannaskap kan väljas.

Personal i förskolan som har specialistkompetens för särskilda behov ska finnas i tillräcklig omfattning.

Att grundskolan F-5 finns i hela kommunen

Tillräckliga resurser avsätts för att förbättra måluppfyllelsen i grunduppdraget för skolnärvaro, trygghet och studiero.

Toleransprojektet ska finnas kvar och utvecklas.

Införa ett nytt antagningssystem för grundskolan som omfattar alla skolhuvudmän för att uppnå större valfrihet, ökad integration och möjligheter till effektiv resursplanering för respektive skola.

Alla barn ska vara i skolan. Skolnärvaroprojektet utvecklas till en hållbar, långsiktig och samlad resurs för att tidigt upptäcka och stödja både elever och familjer som har behov av individuella insatser för hälsa, närvaro och framgång i skolan.

Att landsbygdsskolorna utvecklas.

Verksamheten i fritidshemmen ska få höjd status och bättre förutsättningar och resurser att höja andelen behörig personal

Gymnasieskolan ska stimulera och uppmärksamma såväl praktisk som teoretisk begåvning. Vi välkomnar flera skolhuvudmän med olika inriktning som sammantaget ska täcka upp framtidens utbildningsbehov för elever och arbetsmarknad.

Samarbetet med externa organisationer, som till exempel Ung Företagsamhet, utvecklas och ges en tydlig del av elevernas vardag.

Kompetens- och arbetsmarknadsnämnden:

Utbildningarna på Campus och hos externa utbildningsanordnare blir allt viktigare för att höja den generella utbildningsnivån i Sörmland. Fler unga ska kunna studera vidare på hemmaplan. För vuxna förändras arbetslivet allt snabbare, och närheten till Campus underlättar karriärväxling.

Arbetsgivarnas kompetensförsörjningsbehov ska tillgodoses, bland annat genom samarbetet med Regionen och grannkommunerna, för att bredda elevunderlaget.

Kompetensförsörjningen till näringslivet säkras genom nära samarbete mellan kommunen, Campus Nyköping, gymnasieskolan, Mälardalens universitet, externa utbildningsanordnare och företagen.

Alla, oavsett sexuell läggning, etnicitet, eller religion ska kunna leva tillsammans i det mångkulturella och sekulära samhälle som vi önskar. Invandringen har berikat Sverige men det finns en hel del kvar att göra för att ta vara på våra nya svenskar resurser och potential. Skolan jobbar intensivt med att integrera barn och ungdomar. För vuxna är jobb den snabbaste vägen in i samhällsgemenskapen. Med en snabb och genomtänkt integration ges fler människor och familjer en möjlighet att bygga ett nytt liv och ny framtid samtidigt som de bidrar till vårt gemensamma.

Centerpartiet prioriterar och arbetar för:

Samverkan fortsätter att utvecklas mellan gymnasieskolan och vuxenutbildningen.

Campus Nyköping och externa utbildningsanordnare fortsätter att bredda utbudet av eftergymnasiala utbildningar i samverkan med arbetsgivare i hela regionen.

Utöka antalet yrkeshögskoleutbildningar i kommunen. Ge personer med funktionsvariation utökade möjligheter till anpassad utbildning.

Fortsätta att utveckla SFI-undervisningen, bland annat med en tidig inriktning mot ett yrkesområde som eleven har goda förutsättningar för.

Satsa på att utöka möjligheterna till feriepraktik, särskilt för unga som saknar nätverk via sina föräldrar.

Öppna upp för fler enklare jobb som kan utföras av unga och nyanlända för att kunna växa in i yrkesrollerna, inte bara i vården där det nu finns goda exempel. Det skapar en möjlighet att bygga ett nytt liv och ny framtid samtidigt som de bidrar till vårt gemensamma.

Kompetensförsörjningen till näringslivet säkras genom nära samarbete mellan kommunen, Campus Nyköping, gymnasieskolan, Mälardalens universitet, externa utbildningsanordnare och företagen.

Kultur- och fritidsnämnden:

Nyköping är en kommun med ett rikt och växande kulturliv. Den medeltida historien med Nyköpingshus och Gästabudsspelen i centrum ger identitet och kraft också till ett brett kulturengagemang där inte minst Hembygdsrörelsen och övrigt föreningsliv, spelar en viktig roll.

Alla vet vi att rörelse och fysisk aktivitet är av godo. Det påverkar oss som vuxna men framför allt påverkar det barn och ungdomar positivt. Med en god hälsa och fysisk status följer ofta god

prestationsförmåga också i skolan.

Det är angeläget att möjligheterna till olika former av fysisk aktivitet kan och får finnas kvar över hela kommunen.

Idrotten och skolan behöver närma sig varandra. I Nyköpings kommun finns redan ett visst samarbete med föreningar som arrangerar idrotts- och annan fritidsverksamhet, efter skoltid. Det är utmärkt och har potential att fortsätta utvecklas.

Centerpartiet prioriterar och arbetar för:

Alla ska ha tillgång till kultur i hela kommunen.

Kommunens kulturbyggnader vårdas och bevaras.

Stöd till våra lokala museer.

Utomhusscen vid bryggeriet.

Kulturstråket fullbordas.

Främja fler utomhusgym nära bostadsområdena i hela kommunen.

Samarbeta i hela kommunen för att ge god tillgänglighet till befintliga sporthallar och idrottsanläggningar.

Möjligheten att utöva idrott på rimligt avstånd från hemmet, ingår i planeringen av bostäder.

Fortsätta stödja föreningar och föreningslokaler/anläggningar.

Verka för ökat samarbete mellan skola och föreningsliv för att stimulera idrott och hälsa.

Utreda och i mindre skala pröva Ängelholmsinitiativet "Aktivitet Förebygger".

Vård- och omsorgsnämnden

I Nyköping har den kommunala utföraren efter att stora förbättringar gällande ekonomin återigen dragit på sig stora underskott. Därför väljer vi att höja finansieringen och riktar delar av höjningen till Hemtjänst. Satsningen, motsvarande 20 miljoner kronor, är generell för samtliga utförare för att fortsätta skapa goda incitament i all vår hemtjänst gällande bland annat kvalitet.

Äldreomsorgen i Nyköping ska bedrivas utifrån en helhetssyn som sätter individen i centrum. Den som önskar ska så länge som möjligt kunna bo kvar i sin invanda hemmiljö.

Äldre som lever tillsammans ska ha rätt att fortsätta leva ihop när den ena behöver flytta till ett äldreboende. Vårdas den äldre av anhörig så ska det finnas möjlighet till stöd inklusive avlösning i form av korttidsvård.

Vi vill uppmuntra en mångfald av alternativ inom vård och omsorg, såväl kommunala, privata och ideella. Olika aktörer kan bidra till att organisation och arbetsmetoder utvecklas för att säkerställa en höjd livskvalité för de som tar del av tjänsterna.

Vi behöver säkerställa tillkomsten av fler boenden för äldre. Faktorer som trygghet, teknisk anpassning, personligt boende och självständighet betonas i färskas undersökningar. När platser på boenden för äldre planeras ska behoven och möjligheterna i kommunens tätorter också beaktas.

Hemtjänst ska kunna erbjudas av lokala företag till exempel i kommunens tätorter, utan krav på att dessa företag ska kunna leverera tjänster över hela kommunen.

All verksamhet inom vård och omsorg ska ges möjlighet att genom teknisk anpassning ta del av välfärdsteknik och digitala lösningar i sitt arbete med trygghet, stöd, och individens självständighet.

God tillgång på attraktiva seniorboenden med möjlighet till service och hemtjänst är viktigt för livskvaliteten för äldre. Sådana boendeformer kan också medverka till att efterfrågan på platser i äldreomsorgen minskar.

De individer som omfattas av funktionsrätten och har behov av stöd i sin vardag ska kunna känna sig trygga i de tjänster som nyttjas. Inom LSS, och inte minst boenden, måste kvaliteten höjas avsevärt och de boendes trygghet i kombination med en meningsfull vardag ska prioriteras.

Centerpartiet prioriterar och arbetar för:

Stärkt finansiering av hemtjänst för att möta underskottet samt höja grundkvalitén.

Värna om möjligheten att bo kvar i eget boende, samt för den som så önskar, kunna bo kvar på sin ort.

Hemtjänst ska kunna erbjudas av lokala företag som inte täcker hela kommunen.

Vidareutveckla stödet till den som vårdar anhöriga.

Använda digital teknik i omsorgen, för att höja kvaliteten och sänka kostnaderna.

Säkerställa att LSS och LSS boenden höjer sin kvalitet.

Socialnämnden

Försörjningsstöd ska vara en sista utväg. Tidiga insatser som skapar förutsättningar för jobb ska prioriteras. Den som uppbär försörjningsstöd ska också fortsatt vara delaktig hos "Jobbtorget". Kommunen ska medverka till att erbjuda praktik, arbetsträning och anställningsmöjligheter i den egna verksamheten.

I Nyköpings kommun finns personer som saknar eget boende. Tryggt boende har visat sig vara den viktigaste förutsättningen för att andra insatser ska vara verksamma och hållbara. Det är därför angeläget att fortsätta arbetet med "Bostad-Först"-modellen.

Barn som utsatts för övergrepp eller inte tas om hand har rätt till stöd och hjälp. FN:s konvention om barns rättigheter ska vara den naturliga utgångspunkten i allt arbete som inkluderar barn.

Kommunens två familjecentraler bedriver en framgångsrik och uppskattad verksamhet. Dessa är hårt belastade och ytterligare en familjecentral behöver etableras någonstans i centralortens centrala delar.

Centerpartiet prioriterar och arbetar för:

Fortsätta att driva och utveckla natthärbärgat, för närvarande i samverkan med Stadsmissionen.

Utveckla "Bostad Först-modellen".

Utöka kommunens samarbete med föreningslivet.

Barn och ungdomar ska veta att de får hjälp när det saknas trygghet i det egna hemmet.

En ny familjecentral startas

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden:

I Nyköping tänker vi nytt och hållbart. Kommunen ska vara ett föredöme i klimat- och miljöarbetet. Ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet ska vara vägledande för kommuns verksamhet och investeringar.

Förutom att jord- och skogsbruket är en viktig del av kommunens näringsliv är det också en resurs och aktör i kommunens hållbarhetsarbete.

Tillstånd och regelarbetet i kommunen bör effektiviseras ytterligare, trots en bra nivå gällande ledtider. De alltför vanligt förekommande slentrianhöjningar av avgifter måste upphöra.

När det gäller kommunens egen verksamhet är det en självklarhet att bästa möjliga teknik används i allt från belysning till fordonsflotta och att kommunens bostads- och fastighetsbolag också är föredömen i dessa avseenden. Solceller på lämpliga tak eller andra lägen, liksom produktion av biogas och annan lokalt producerad energi, är viktiga delar i arbetet med att bygga ett stabilare samhälle med ökad lokal självförsörjning.

För att höja beredskapen inför sådana händelser bör därför kommunens säkerhet och resurser vid framför allt brand och översvämning, genomlysas. IT-säkerheten ska löpande analyseras och uppdateras. Väl fungerande samarbetsformer med civilsamhället och lantbruket utgör en viktig del i arbetet med den samlade krisberedskapen.

För en trygg stad, framför allt under den tid av året då mörkret dominerar, är det viktigt att parker och promenadstråk är väl upplysta.

Centerpartiet prioriterar och arbetar för:

Arbetet med att skapa ett eko-område i Nyköping påbörjas.

Kommunala bostads- och fastighetsbolag ska vara föredömen när det gäller energi och miljö.

Kommunen stödjer ökad lokal produktion av energi.

Stadens gröna oaser och vandringsstråk ska bevaras, utvecklas och vara trygga.

Bygga ut cykelvägnätet och belysningen både i centralorten och tätorterna.

Stärka krisberedskapen.

Åkermark bebyggs inte och vid eventuella undantag krävs utredning.

Budget i siffror:

Mnkr	Styrets (S+M) budget 2025	Centerpartiets budget 2025
Barn- och ungdomsnämnden	-1644,4	-1684,4
Kompetens- och arbetsmarknadsnämnden	-109,6	-109,6
Kultur- och fritidsnämnden	-145,1	-145,1
Vård- och omsorgsnämnden	-1371,5	-1391,5
Socialnämnden	-300,1	-300,1
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden – skatt	-151,9	-151,9
Överförmyndarnämnden	-7,8	-7,8
Kommunstyrelsen	-612,5	-572,5
Kommunfullmäktige	-6,9	-6,9
Övriga nämnder	-2,6	-2,6
Summa nämnder	-4352,4	-4352,4
Finansiering	4474,3	4474,3
Resultat	150,9	150,9